

วิจัยในชั้นเรียน

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาการบัญชีทางหุ้นส่วน ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ ๒

นางสาวชรินทร์ทิพย์ คำทองไชย
ครูพิเศษสอน

แผนกวิชาการบัญชีและธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยเทคนิคสว่างแดนดิน
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(๑) พัฒนาทักษะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นในวิชาการบัญชีสินค้าและระบบใบสำคัญ (๒) ให้นักเรียนมีผลการเรียนในรายวิชาการบัญชีสินค้าและระบบใบสำคัญ ส่วนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (๓) พัฒนาการเรียนการสอนในภาพรวม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นปวช. ๒ จำนวน ๒๖ คนได้ทำการวิจัยในครั้งนี้ สาขางานการบัญชี รายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน เครื่องมือในการวิจัยได้แก่รูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักเรียนและการให้ความร่วมมือกับผู้อื่นปฏิบัติตามกฎระเบียบการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนและการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือการหาค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จในทุกด้านดีขึ้นตามลำดับและในสัปดาห์ที่ ๑๘ นักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบดีทุกด้านผลการปรับปรุงพฤติกรรมในครั้งนี้ทำให้นักเรียนทุกคนสามารถทำแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือจาก ๑๐ คะแนนนักเรียนสามารถทำได้ ๕ ถึง ๗ ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และนักเรียนส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามเวลาที่กำหนดคะแนนขึ้นไปถือว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ทำวิจัยขอขอบพระคุณครูประจำแผนกวิชาการบัญชีทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้น ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ และขอขอบคุณนักเรียนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๒ แผนกวิชาการบัญชี ที่คอยอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล สำหรับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนในครั้งนี้ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิจัยในชั้นเรียนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจในเรื่องของการปรับปรุงพฤติกรรมการสร้างความรับผิดชอบในการมาเรียนและไม่ส่งงานตามกำหนดเวลาของนักเรียน หากปรากฏข้อผิดพลาดประการใดผู้วิจัย ก็ขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย และพร้อมน้อมรับข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไปด้วยความยินดียิ่ง

ผู้ทำวิจัย

.....
นางสาวชรินทร์ทิพย์ คำทองไชย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ ๑ บทนา	
๑.๑ ความเป็นมาของการวิจัย	๑
๑.๒ สภาพปัญหา	๑
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๒
๑.๕ คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๒
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
๑.๗ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒
บทที่ ๒ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ ทฤษฎีการพัฒนาบุคลิกภาพของรอยค้	๓
๒.๒ ทฤษฎีของอิริคสัน	๓
๒.๓ ทฤษฎีการจูงใจ	๓
๒.๔ ทฤษฎีการเสริมแรง	๔
๒.๕ วิธีการสอนแบบกาเย่	๕
บทที่ ๓ วิธีการดาเนินงาน	
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๕
๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๕
๓.๓ ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	๕
๓.๔ ระยะเวลาในการแก้ไขปัญหา	๖
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖
๓.๖ วิธีการดาเนินงาน	๗

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๙

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑๐

บทที่ ๕ สรุปผลและอภิปรายผล

๕.๑ วัตถุประสงค์

๑๑

๕.๒ วิธีการดำเนินงาน

๑๑

๕.๓ สรุปผลการวิจัยขั้นเรียน

๑๒

๕.๔ ข้อเสนอแนะ

๑๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมาของการวิจัย

ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ผู้วิจัยได้ทำการสอนในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ๒๐๒๐๑-๒๐๐๘ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกวิชาการบัญชีจากการเรียนการสอนใน ๙ สัปดาห์แรก ผู้วิจัยสังเกตการณ์พบว่ามีนักเรียนชั้นปวช. ๒/๓ สาขาวิชาการบัญชีบางส่วนในขณะที่ยังสอนทำการบรรยายตามเนื้อหาในเอกสารประกอบการเรียนการสอนอยู่นั้นนักเรียนมีอาการง่วงนอนมีสมาธิสั้นเมื่อมีการถามเรื่องที่ได้ทำการสอนผ่านไปเมื่อต้นชั่วโมงไม่สามารถตอบได้ให้ทำเอกสารงานวิจัยก็ทำมาไม่ถูกต้องและบางส่วนก็ไม่ส่งงานที่ได้มอบหมายทำการประเมินหลังการเรียนรู้ก็ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จากพฤติกรรมไม่เข้าเรียนดังกล่าวผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ในฐานะที่เป็นครูผู้สอนจึงได้ทำการสังเกตและสอบถามตัวนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อหาสาเหตุของการไม่เข้าเรียนของนักเรียนและหาสาเหตุหาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าควรปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนโดยการสอนรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

๒. สภาพปัญหา

จากที่ทำการสอนในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ๒๐๒๐๑-๒๐๐๘ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ ๑- ๙ ทำให้ครูผู้สอนทราบถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน คือ พอถึงชั่วโมงเรียนที่ทำการสอนในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ๒๐๒๐๑-๒๐๐๘ ระดับ ปวช. ๒ /๒ แผนกวิชาการบัญชีซึ่งมีจำนวน ๒๖ คน ในจำนวนนี้ ๑๐ คน พบว่านักเรียนมีอาการง่วงนอนมีสมาธิสั้นเมื่อมีการถามเรื่องที่ได้ทำการสอนผ่านไปเมื่อต้นชั่วโมงไม่สามารถตอบได้ให้ทำเอกสารงานวิจัยก็ทำมาไม่ถูกต้องและบางส่วนก็ไม่ส่งงานที่ได้มอบหมายมีจำนวน ๕ คน ทำการประเมินหลังการเรียนรู้ก็ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ครูกำหนดให้

๓. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อปรับพฤติกรรมไม่เข้าเรียนของนักเรียนและให้นักเรียนมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน

๒. เพื่อให้นักเรียนมีผลการเรียนในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๓. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในภาพรวม

๔. ขอบเขตของการวิจัย

๔.๑ กลุ่มเป้าหมาย ที่ทำการศึกษาเป็นนักเรียน ระดับ ปวช. ๒/๒ แผนกวิชาการบัญชี ซึ่งมีจำนวน ๑๐ คน

๔.๒ ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการทดลองใช้ใบงานตั้งแต่สัปดาห์ที่ ๑๐ – ๑๕ รวม ๖ สัปดาห์

๔.๓ กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) PAOR แต่ละรอบวงประกอบไปด้วย ๔ ขั้นตอน คือ P (Plan) วางแผน A (Act (ปฏิบัติ O(Observe) สังเกต R (Reserve) สะท้อนผล ในการดำเนินการวิจัย

๕. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ระดับ ปวช. หมายถึง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่ช่วยให้ค้นพบวิธีการพัฒนาการรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

๗. เครื่องมือในการวิจัย

๑. รูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

๒. แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนได้แก่ความรับผิดชอบตรงต่อเวลาให้ความร่วมมือกับผู้อื่นปฏิบัติตามกฎระเบียบการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนและการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม

๓. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๔. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน-นักเรียน

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าในการทำวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ทฤษฎีการพัฒนาบุคลิกภาพของ فروยด์
- ๒.๒ ทฤษฎีของ อีริคสัน
- ๒.๓ ทฤษฎีการจูงใจ
- ๒.๔ ทฤษฎีการเสริมแรง
- ๒.๕ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

๒.๑ ทฤษฎีการพัฒนาบุคลิกภาพของ فروยด์ (Freud's Theory of Development)

ได้เสนอทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เพื่ออธิบายการเกิดบุคลิกภาพ และจำนวนลักษณะบุคลิกภาพของใจแต่ละวัย โดย فروยด์ ได้กล่าวว่า ถ้าเด็กถูกเลี้ยงดูอย่างไม่เหมาะสมจะเกิดการ Fixation ทำให้มีบุคลิกภาพผิดปกติไป เช่น ผู้ใหญ่ที่มี Oral Personality เป็นผู้ที่ต้องการที่จะหาความพึงพอใจทางปากอย่างไม่จำกัด เช่น ติดเหล้าติดบุหรี่ ชอบดูดหรือกัตอยู่เสมอ มีความสุขในการกิน ชอบพูดจาถากถาง เสียดสีผู้อื่น Anal Personality มีลักษณะเป็นคนที่ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย รักความสะอาด ต้องทำอะไรตามกฎเกณฑ์ หรืออาจมีบุคลิกภาพลักษณะต่างกันข้าม คือ เป็นคนที่ใจกว้าง และไม่มีความเป็นระเบียบ เป็นคนสุรุษสุราย หรือตระหนี่ได้

๒.๒ ทฤษฎีของ อีริคสัน

ทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับเด็ก โดยมีความเห็นว่าการจะทำความเข้าใจพฤติกรรมเด็กนั้น จะต้องศึกษาจากการอบรมเลี้ยงดู สภาพสังคม ความเป็นอยู่ของเด็ก ตลอดจนอิทธิพลของวัฒนธรรมในสังคมนั้น ซึ่งเด็กจะแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองและสิ่งแวดล้อมและความรู้สึกนั้นเองเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ

๒.๓ ทฤษฎีการจูงใจ

อธิบายถึงสภาวะของบุคลิกที่พบจะสนองตอบต่อความต้องการ หากสิ่งนั้นมีอิทธิพลสำหรับความต้องการของเขา ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ (Theories of motivation) มีมากมายแต่ในที่นี้จะนามากล่าวเพียงบางทฤษฎีที่ผู้บริหารการตลาดควรทราบ เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภคดีขึ้นและเพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินงานการตลาด

๒.๓.๑ ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

ทฤษฎีการจูงใจที่เป็นที่รู้จักกันกว้างขวางมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง คือ “ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์” (Maslow's hierarchy of needs) ทฤษฎีของมาสโลว์ยึดถือข้อสมมติฐาน ๔ ประการดังนี้ (Maslow, quoted in Hawkins, Best and Coney. ๑๙๙๘:๓๖๗)

๑. มนุษย์ทุกคนมีรูปแบบการรับแรงจูงใจคล้ายคลึงกัน โดยผ่านมาจากแหล่งกำเนิดภายในร่างกาย และจากการปฏิกริยาสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction)

๒. แรงจูงใจบางอย่างมีความจำเป็นขั้นพื้นฐานและสำคัญมากกว่าแรงจูงใจในอย่างอื่น

๓. แรงจูงใจที่มีความจำเป็นพื้นฐานมากกว่า จำเป็นจะต้องได้รับการตอบสนองให้ได้รับความพอใจก่อนจะถึงระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด ก่อนที่แรงจูงใจทางด้านอื่นจะได้รับแรงกระตุ้น

๔. เมื่อแรงจูงใจขั้นพื้นฐานได้รับการตอบสนองจนได้รับความพอใจแล้ว แรงจูงใจขั้นที่สูงกว่าก็จะเกิดขึ้นเข้ามาแทนที่

๒.๔ ทฤษฎีการเสริมแรง

กัทธรี กล่าวว่า การเสริมแรงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง และพยายามเน้นว่า ไม่มีการเรียนรู้ใด ที่มีความสมบูรณ์ การเรียนรู้เป็นลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องกัน จะค่อยๆ สะสมขึ้นเรื่อย ๆ การเสริมแรงทุกครั้ง จะทำให้การเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความต้องการได้รับการเสริมแรง (Need for reinforcement) เรามักจะได้รับความกระตุ้นให้กระทำการบางอย่างบ่อยๆ ด้วยเหตุผล เพราะว่าเราได้รับความพึงพอใจอันเป็นรางวัล (reward) ในการกระทำ เช่นนั้น ผลัดกันหลายชนิดที่ผู้บริโภคซื้อมาใช้ปรากฏให้เห็นต่อสายตาสาธารณชน เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับ และเครื่องเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น ผลัดกันดังกล่าวเหล่านี้จะขายได้มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับว่าผู้ซื้อนำไปใช้ได้รับความพอใจอันเป็นตัวเสริมแรงให้เกิดการซื้อซ้ำ และการบอกเล่าปากต่อปากในทางบวกมากน้อยเพียงไร ด้วย บริษัทขายเครื่องเพชรใช้แรงจูงใจนี้อาจเขียนข้อความในโฆษณาว่า “เมื่อคุณเดินเข้าไปในห้อง เพื่อนๆ จะเข้ามาห้อมล้อมเพื่อแสดงความตื่นเต้นร่วมกับคุณด้วยในทันที” หรือ “Enter a room and you are immediately surrounded by friends sharing your excitement.”

ความต้องการความรักความผูกพัน (Need for affiliation) เป็นความต้องการของบุคคลที่ปรารถนาอยากจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างความรักความผูกพันให้เกิดขึ้นกับผู้อื่นที่เป็นสมาชิก กลุ่มสมาชิกมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่ ดังนั้นการตัดสินใจซื้อของ ผู้บริโภคส่วนมากแล้วจะขึ้นอยู่กับความต้องการเพื่อดำรงรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น เพื่อสร้างความชื่นชมยินดีต่อกันด้วยเหตุ ดังกล่าวนักการตลาดจึงนิยมใช้แรงจูงใจด้านความรักความผูกพันเป็นแนวคิดหลัก (theme) ในการโฆษณา อย่างเช่น “ลูกๆ ของคุณจะรักคุณมากหากคุณซื้อตุ๊กตาตัวนี้ไปฝาก” เป็นต้น

๒.๕ การเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการ คิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร/นำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาทของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนกับ ผู้เรียนด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาท ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมใน การเรียนรู้

ลักษณะของการเรียนแบบ Active Learning

๑. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิดการแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
๒. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด

๔. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่า

๕. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

๖. ความรู้เกิดจากประสบการณ์และการสรุปของผู้เรียน

๗. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

ระดับที่ ๑ กระบวนการเรียนรู้แบบ Passive Learning ได้แก่ การเรียนรู้ที่เกิดจากการฟัง การท่องจำ การเห็น การรับชม ตามลำดับซึ่งกระบวนการเรียนรู้แบบ Passive Learning นี้ จะเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านทางการถ่ายทอดของผู้สอนเป็นหลัก ซึ่งวิธีการเหล่านี้สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ไม่เกิน ๕๐%

ระดับที่ ๒ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้แก่ การพูดคุยแสดงความคิดเห็น และการลงมือปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning นั้น จะเน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง จากการประสานงานร่วมกันระหว่างผู้เรียน โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะและให้คำแนะนำ ซึ่งวิธีการเหล่านี้ นับเป็นขั้นที่สูงกว่า Passive Learning ทำให้สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ถึง ๙๐%

สำหรับลักษณะของกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning นั้น รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ เรืองสุวรรณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ ขณะนั้น (ปี ๒๕๕๓) ได้อธิบายถึงลักษณะของกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้ว่า

๑. เป็นการเรียนรู้การสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

๒. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

๓. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๔. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน

๕. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

๖. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิด

๗. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูง

๘. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล, ข่าวสาร, สารสนเทศ, และหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอดความคิดรวบยอด

๙. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

๑๐. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน

ซึ่งจากลักษณะโดยทั่วไปของกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning นี้ เราสามารถนำกระบวนการนี้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งอาจารย์เยาวเรศ ภักดีจิตร อาจารย์สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ณ ขณะนั้น (ปี ๒๕๕๓) ได้นำเสนอถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning มาประยุกต์ใช้ ไว้ดังนี้

๑. การเรียนรู้ผ่านการทำงาน (Work-based Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระ การฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยสถาบันการศึกษามักร่วมมือกับแหล่งงานในชุมชน

รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหากิจกรรม และวิธีการประเมิน

๒. การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-based Learning) การเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษาสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ให้ความรู้ (teacher) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (guide) ทำหน้าที่ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม กระตุ้น แนะนำ และให้คำปรึกษา เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง สิ่ง que ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ด้วย PBL จึงมิใช่แต่ความรู้ (knowledge) หรือวิธีการหาความรู้ (searching) แต่เป็นทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills) ทักษะชีวิตและประกอบอาชีพ (Life and Career skills) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารและเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skills) การออกแบบที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้นและผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และแก้ปัญหา (critical thinking & problem solving) ทักษะการสื่อสาร (communicating) และทักษะการสร้างความร่วมมือ(collaboration)ประโยชน์ที่ได้สำหรับครูที่นอกจากจะเป็นการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาชีพแล้ว ยังช่วยให้เกิดการทำงานแบบร่วมมือกับเพื่อนครูด้วยกัน รวมทั้งโอกาสที่จะได้สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนด้วย

๓. การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Activity-based Learning) ในการยึดหลักการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง “Child Centered” การเรียนโดยการปฏิบัติจริง Learning by Doing และปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแก้ปัญหาได้ Doing by Learning จึงถูกนำมาใช้อย่างจริงจังในการปฏิรูปการศึกษาของไทย การเรียนรู้ชนิดนี้เอง ที่ผู้ตั้งฉายาว่า “สอนแต่น้อย ให้เรียนมากๆ Teach less..Learn More” การเรียนแบบ Learning by Doing นั้นใช้ “กิจกรรม Activity” เป็นหลักในการเรียนการสอน โดยการ “ปฏิบัติจริง Doing” ในเนื้อหาทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทุกคนในกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติ คุณครูเป็นพี่เลี้ยงและเทรนเนอร์ แต่กิจกรรมที่นำมาใช้นี้ต้องมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เนื้อหานั้นๆ มีจุดมุ่งหมาย สนุก และน่าสนใจ ไม่ซ้ำซากจนก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้น คุณครูจึงเป็น “นักออกแบบกิจกรรม Activity Designer” มืออาชีพ ที่สามารถ “มองเห็นภาพกิจกรรม” ได้ทันที

๔. การเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหา (Problem-based Learning) เป็นรูปแบบการเรียนอีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีมของผู้เรียน โดยผู้สอนมีส่วนร่วมน้อยแต่ก็ทำหน้าที่ผู้สอนมากที่สุด กระบวนการการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จะจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ขนาดประมาณ ๘ - ๑๐ คน โดยมีครูหรือผู้สอนประจำกลุ่ม ๑ คน ทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (facilitator)

๕. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีวิจัย (Research-based Learning) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยถือว่าเป็นหัวใจของบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการเรียนที่เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยตรง เป็นการพัฒนาระบวนการแสวงหาความรู้ และการทดสอบความสามารถทางการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเพื่อปรับพฤติกรรมไม่เข้าเรียนของนักเรียนและให้นักเรียนมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ๒๐๒๐๑-๒๐๐๘ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้ ทฤษฎีการพัฒนาบุคลิกภาพ ทฤษฎีจิตใจ ทฤษฎีเสริมแรง ทฤษฎีทักษะ ผสมผสานกันโดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
๓. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
๔. ระยะเวลาในการแก้ไข้ปัญหา
๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๖. วิธีการดำเนินงาน

๓.๑ ประชากร

นักเรียน ระดับ ปวช. ๒/๒ แผนกวิชาการบัญชี จำนวน ๓๑ คน ที่มีปัญหาด้านการไม่เข้าเรียนและขาดความรับผิดชอบ จำนวน ๑๐ คน

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการและอาศัยเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

๑. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning
๒. แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนได้แก่ความรับผิดชอบตรงต่อเวลาให้ความร่วมมือกับผู้อื่นปฏิบัติตามกฎระเบียบการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนและการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม
๓. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๔. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน-นักเรียน

๓.๓ ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือใช้ใบงานเพิ่มเติม แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและสมุดบันทึกการเรียนรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะได้เป็นการเก็บรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนครูผู้สอนได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้บันทึกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

สมุดบันทึกการเรียนรู้ (สมุดสีฟ้า)

สมุดบันทึกการเรียนรู้จะใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

๓.๔ ระยะเวลาการแก้ไขปัญหา

เริ่มจากสัปดาห์ที่ ๑๐ -๑๕ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเอง

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ให้ได้มากที่สุด โดยการสังเกตการณ์ทำงานกลุ่มแบบ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning การจดบันทึก เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นคะแนนที่ได้จากการทำงานกลุ่มแบบ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับแสดงกระบวนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการทำงาน

การปรับพฤติกรรม	เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผล	ผู้ให้ข้อมูล	เวลาที่เก็บข้อมูล
วงรอบที่ ๑ การปรับที่ท่าของครู	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน แบบสัมภาษณ์เพื่อนครู แบบสัมภาษณ์เพื่อนนักเรียน	ครูผู้วิจัย เพื่อนครู นักเรียน	สัปดาห์ที่ ๑๐-๑๓ สัปดาห์ที่ ๑๐-๑๕ สัปดาห์ที่ ๑๐-๑๔
สะท้อนผลการปฏิบัติตามวงรอบที่ ๑ และปรับปรุงการปรับพฤติกรรมในวงรอบที่ ๒			

การปรับพฤติกรรม	เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผล	ผู้ให้ข้อมูล	เวลาที่เก็บข้อมูล
วงรอบที่ ๒ การขาดเรียน และการขาดความรับผิดชอบ (ระยะที่ ๑)	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ใบงาน	ครูผู้วิจัย นักเรียน	สัปดาห์ที่ ๑๐-๑๔ สัปดาห์ที่ ๑๒-๑๓
สะท้อนผลการปฏิบัติตามวงรอบที่ ๒ และปรับปรุงการปรับพฤติกรรมในวงรอบที่ ๓			

การปรับพฤติกรรม	เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผล	ผู้ให้ข้อมูล	เวลาที่เก็บข้อมูล
วงรอบที่ ๓ การขาดเรียน และการขาดความรับผิดชอบ (ระยะที่ ๒)	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ใบงาน	ครูผู้วิจัย นักเรียน	สัปดาห์ที่ ๑๐-๑๔ สัปดาห์ที่ ๑๑-๑๕
สะท้อนผลการปฏิบัติตามวงรอบที่ ๓ และสรุปผลการปรับพฤติกรรมระยะที่ ๒			

๓.๖ วิธีการดำเนินงาน

หลังจากผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุของนักเรียนชั้นปวช. ๒ ที่ไม่ตั้งใจเรียนในชั้นเรียนได้แล้ว ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการที่คิดว่าดีโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยดำเนินการดังนี้

๑. ตัวผู้วิจัยทำการศึกษาวิธีการเรียนรู้แบบ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

๒. อธิบายวิธีการเรียนรู้แบบ กาเยให้นักเรียนทั้งหมดได้รับรู้และทำความเข้าใจ

๓. ดำเนินกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

- แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสมัครใจเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คนแต่มีข้อแม้ว่าคนที่มีความเฉลียวสูงกับต่ำในอัตราส่วนที่เหมาะสมและจะต้องเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

- ผู้สอนเตรียมหัวข้อที่ให้นักเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนจับฉลากเลือกหัวข้อที่จะทำการศึกษา

- ผู้สอนอธิบายงานของแต่ละหัวข้อว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้างอธิบายถึงการเรียนรู้อย่างเป็นระบบทำงานที่ละขั้นตอนและผลของการมีส่วนร่วมในงานที่ได้รับมอบหมายจะได้สำเร็จไปด้วยดี

- ผู้สอนบอกถึงผลที่จะได้รับจากการทำงานร่วมกันว่าทุกกิจกรรมนั้นเป็นคะแนนส่วนหนึ่งที่จะนำมาประเมินผลการเรียน

- ผู้สอนทำการตกลงกับนักเรียนว่าก่อนมีการเรียนการสอนทุกครั้งกลุ่มใดที่ทำงานในหัวข้อที่จะทำการเรียนการสอนนักเรียนจะต้องออกมานำเสนอผลงานในเรื่องนั้นๆเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนและผู้สอนจะทำการสรุปอีกครั้งและเสริมส่วนที่ไม่สมบูรณ์เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในเนื้อหายิ่งขึ้น

- สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

- ติดตามสังเกตพฤติกรรมหลังปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน

๔. ดำเนินการแก้ไขเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์จากการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละด้าน

- เช็กเวลาเรียนและให้คะแนนการเข้าเรียน

- งานทุกงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มเป็นคะแนน

- ประเมินการแต่งกายของนักเรียนทุกครั้งที่มีการเรียนการสอนเหตุเพราะนักเรียนแผนกการบัญชีนั้นจะต้องมีลักษณะบุคลิกที่ดีเป็นพื้นฐานให้นักเรียนพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพต่อไป

- ก่อนเรียนและหลังเรียนทุกคนจะต้องช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนให้เป็นระเบียบ

๕. วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมและแยกตามรายโดยใช้แบบถามตอบ

๖. สรุปผลการแก้ปัญหา

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวัดผลและประเมินผลกิจกรรม/พฤติกรรม/ผลงานด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนเกณฑ์การให้คะแนน (แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบ) ความรับผิดชอบการตรงต่อเวลาให้ความร่วมมือกับผู้อื่นปฏิบัติตามกฎระเบียบการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูสอนและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

๔.๑ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีปัญหาการไม่เข้าเรียน ไม่ส่งงานคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายได้จำนวน ๑๐ คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ปวช.๒ /๒สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนวิชาการบัญชีที่ห้างหุ้นส่วน ๒๐๒๐๑-๒๐๐๘ กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๒. ดำเนินการเรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

- แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสมัครใจเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คนแต่มีข้อแม้ว่าคนที่มีความเฉลียวสูงกับต่ำในอัตราส่วนที่เหมาะสมและจะต้องเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

- ผู้สอนเตรียมหัวข้อที่ให้นักเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนจับฉลากเลือกหัวข้อที่จะทำการศึกษา

- ผู้สอนอธิบายงานของแต่ละหัวข้อว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้างอธิบายถึงการเรียนรู้ว่าเป็นระบบทำงานที่ละขั้นตอนและผลของการมีส่วนร่วมในงานที่ได้รับมอบหมายจะได้สำเร็จไปด้วยดี

- ผู้สอนบอกถึงผลที่จะได้รับจากการทำงานร่วมกันว่าทุกกิจกรรมนั้นเป็นคะแนนส่วนหนึ่งที่จะนำมาประเมินผลการเรียน

- ผู้สอนทำการตกลงกับนักเรียนว่าก่อนมีการเรียนการสอนทุกครั้งกลุ่มใดที่ทำงานในหัวข้อที่จะทำการเรียนการสอนนักเรียนจะต้องออกมาตอบคำถามในการบันทึกบัญชี ได้ถูกต้อง เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนและผู้สอนจะทำการสรุปอีกครั้งและเสริมส่วนที่ไม่สมบูรณ์เพื่อนักเรียนได้เข้าใจในเนื้อหายิ่งขึ้น

- สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

- ติดตามสังเกตพฤติกรรมหลังปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน

๓. ดำเนินการแก้ไขเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์จากการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละด้าน

- เช็กเวลาเรียนและให้คะแนนการเข้าเรียน

- งานทุกงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มเป็นคะแนน

- ประเมินการแต่งกายของนักเรียนทุกครั้งที่มีการเรียนการสอนเหตุเพราะนักเรียนแผนกวิชาการบัญชีจะต้องมีลักษณะบุคลิกที่ดีเป็นพื้นฐานให้นักเรียนพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพต่อไป

- ก่อนเรียนและหลังเรียนทุกคนจะต้องช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนให้เป็นระเบียบ

๔. บันทึกคะแนนในแบบสังเกตพฤติกรรมกับกลุ่มเป้าหมาย

๕. วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมและแยกตามรายโดยใช้แบบถามตอบ

๖. สรุปผลการแก้ปัญหา

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนและการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังจากที่มีการสอนแบบ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ผลบันทึกพฤติกรรมจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียนสายของนักเรียนระดับชั้น ปวช.๒/๒ สาขาวิชาการบัญชี กลุ่มเป้าหมาย ๑๐ คน ได้ทำการวิจัย พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเข้าเรียน และการทำงานกลุ่มโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ตั้งแต่วันที่ผู้วิจัยเริ่มใช้วิธีการสอนแบบกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning มีพฤติกรรมเปลี่ยนไปดังรายงานผลการวิจัย

บทที่ ๕

สรุปผล และอภิปรายผล

๕.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมไม่เข้าเรียนของนักเรียนและให้นักเรียนมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ๒๐๒๐๑-๒๐๒๐๘
๒. เพื่อให้นักเรียนมีผลการเรียนในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ๒๐๒๐๑-๒๐๒๐๘ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้
๓. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในภาพรวม

๕.๒ วิธีการดำเนินงาน

ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนในเรื่อง การปรับปรุงพฤติกรรมไม่เข้าห้องเรียนและผลคะแนนน้อยมากรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ๒๐๒๐๑-๒๐๒๐๘ ชั้นปวช.๒/๒ สาขางานการบัญชี โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และเรียนรู้อย่างเป็นระบบทั้งหมด จำนวน ๓๑ คน

๕.๒.๑ กรณีศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้น ปวช.๒ สาขางานการบัญชี ที่เรียนในรายวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน และกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๘ จำนวน ๒๖ คน

๕.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการและอาศัยเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

๑. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning
๒. แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนได้แก่ความรับผิดชอบตรงต่อเวลาให้ความร่วมมือกับผู้อื่นปฏิบัติตามกฎระเบียบการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนและการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม
๓. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๔. แบบสัมภาษณ์

๕.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีปัญหาการไม่เข้าเรียน คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ได้จำนวน ๑๐ คน ซึ่งเป็นนักเรียนนักเรียนชั้น ปวช.๒ สาขางานการบัญชี ที่เรียนวิชาการบัญชีสินค้าและระบบใบสำคัญ กาลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๒. ดาเนินกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
 - แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสมัครใจเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คนแต่มีข้อแม้ว่าคนที่มีความเฉลียวสูงกับต่ำในอัตราส่วนที่เหมาะสมและจะต้องเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม
 - ผู้สอนเตรียมหัวข้อที่ให้นักเรียนร่วมกันทำเป็นกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนจับฉลากเลือกหัวข้อที่จะทำการศึกษา
 - ผู้สอนอธิบายงานของแต่ละหัวข้อว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้างอธิบายถึงการเรียนรู้ที่เป็นระบบทำงานที่ละขั้นตอนและผลของการมีส่วนร่วมในงานที่ได้รับมอบหมายจะได้สำเร็จไปด้วยดี
 - ผู้สอนบอกถึงผลที่จะได้รับจากการทำงานร่วมกันว่าทุกกิจกรรมนั้นเป็นคะแนนส่วนหนึ่งที่จะนำมาประเมินผลการเรียน

- ผู้สอนทำการตกลงกับนักเรียนว่าก่อนมีการเรียนการสอนทุกครั้งกลุ่มใดที่ทำงานในหัวข้อที่จะทำการเรียนการสอนนักเรียนจะต้องออกมานำเสนอผลงานในเรื่องนั้น ๆ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนและผู้สอนจะทำการสรุปอีกครั้งและเสริมส่วนที่ไม่สมบูรณ์เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในเนื้อหายิ่งขึ้น

- สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม
- ติดตามสังเกตพฤติกรรมหลังปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน

๓. ดำเนินการแก้ไขเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์จากการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละด้าน

- เชื้อเวลาเรียนและให้คะแนนการเข้าเรียน
- งานทุกงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มเป็นคะแนน
- ประเมินการแต่งกายของนักเรียนทุกครั้งที่มีการเรียนการสอนเหตุเพราะนักเรียนแผนกวิชาการบัญชีนั้นจะต้องมีลักษณะบุคลิกที่ดีเป็นพื้นฐานให้นักเรียนพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพต่อไป
- ก่อนเรียนและหลังเรียนทุกคนจะต้องช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนให้เป็นระเบียบ

๔. บันทึกคะแนนในแบบสังเกตพฤติกรรมกับกลุ่มเป้าหมาย

๕. วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมและแยกตามรายโดยใช้แบบถามตอบ

๖. สรุปผลการแก้ปัญหา

๕.๓ สรุปผลการวิจัยในชั้นเรียน

ภายหลังจากการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการบัญชีตัวเงินของนักเรียน-นักเรียนระดับปวช. ๒ สาขางานการบัญชี จำนวน ๒๖ คน โดยการสอนแบบ Active Learning พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จในทุกด้านดีขึ้นตามลำดับและในสัปดาห์ที่ ๑๕ พบว่านักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบดีทุกด้านผลการปรับพฤติกรรมในครั้งนี้ทำให้นักเรียนทุกคนสามารถทำแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือจาก ๑๐ คะแนน นักเรียนสามารถทำได้คะแนนได้ผ่านเกณฑ์และส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ตรงเวลาที่กำหนด ถือว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

๕.๔ ข้อเสนอแนะ

ควรมีการติดตามพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อสังเกตว่ามีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างถาวรจนจบรายวิชาการบัญชีสินค้าและระบบใบสำคัญ และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อในรายวิชาต่อไป

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ ๔ ดีมาก ระดับ ๓ ดี ระดับ ๒ ปานกลาง ระดับ ๑ พอใช้ ระดับ ๐ ต้องปรับปรุง